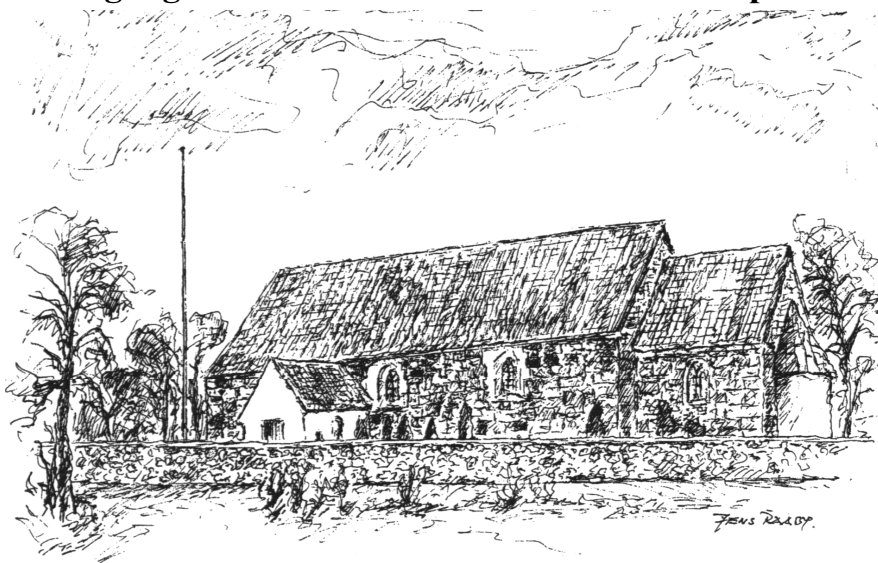

Til samtlige husstande i Tulstrup sogn

Tulstrup sogn

13. årgang nr. 3

April 2011

JEG HAR ALDRIG DELTAGET I EN TYSK GUDSTJENESTE

Af Kirsten Lund, Tørring

Jeg er vokset op i Sydslesvig ca. 20 km vest for Flensborg, på en gård midt mellem to mindre landsbyer; Valsbøl og Skovlund (Wallsbüll og Schafflund på tysk). Et sted hvor man ikke sådan lige kom forbi uden at have et ærinde.

Da min mor flyttede dertil i

1958 fra Ingerslev ved Århus, førte kun to hjulspor ud til hendes drømmeprins; min far, der er født og opvokset på gården. Her bor de stadig og er en aktiv del af det danske liv i Sydslesvig.

Jeg er født i 1961 og blev døbt i den danske kirke i Valsbøl af den daværende præst Hans Fink. Hans Fink blev sidenhen

Valsbølhus, der rummer Valsbøl danske skole og kirkesal

biskop i Roskilde fra 1969-1980 og jeg har altid været meget stolt af at være blevet døbt af en biskop!

At jeg så havde fødselsdag samme dag som Kong Frederik den niende, gjorde ikke min barndom ringere.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Jeg har aldrig deltaget i en tysk gudstjeneste	side 1
Bitd af tidens tand	side 5
Børnestavning	side 7
Årets konfirmander	side 9
Sogneindsamling.....	side 10
Liv i kirken og stensulptur	side 11
Tulstrup kirke.....	side 12

Forsidetegning: Jens Råby

Den danske kirke i Valsbøl, er som mange andre danske kirker i Sydslesvig ikke en kirkebygning, men et klasselokale i den danske skole, der om søndagen bygges om til kirkelokale.

Da jeg var barn befandt ”kirken” sig i et indbygget skab i de ”stores” klasse. Til daglig var det skolestue for de store elever og om søndagen blev der tryllet; altertavle, kandelabre, knæfald, prædikestol og elorgel kom frem og forvandlede skole til kirke. Det var der ingen af os børn, der fandt bemærkelsesværdigt. Sådan var det jo bare, og vi kendte ikke til andet.

*Den danske kirke-
sal i Valsbøl er ble-
vet restaureret i
2003 og står nu
med en smuk statio-
nær indretning klar
til menighedens
brug.*

Det var et meget lille og nært samfund. Min moster var organist, alle de andre kirkegængere var enten familie eller bekendte.

Da jeg begyndte i 1. klasse var der kun to andre elever, der startede samtidig med mig og på hele skolen var vi 10-15 børn. Da jeg blev konfirmeret gik jeg på Duborg-skolen i Flensborg, men blev konfirmeret i Valsbøl danske kirke af præst Martin Salomonsen sammen med én anden dreng.

Den tyske kirkebygning med kirkegård ligger blot 100 meter fra den danske kirke i Valsbøl. Ved begravelser benytter de danske sydslesvigere sig også af den tyske kirke og kirkegård. Min bedstefar, og flere fra min fars slægt, ligger således begravet på denne kirkegård selvom de er danske. Første og eneste

gang jeg har været i denne tyske kirke, var da min bedstefar blev begravet i 1987 og jeg må indrømme, at jeg stadig aldrig har deltaget i en tysk gudstjeneste.

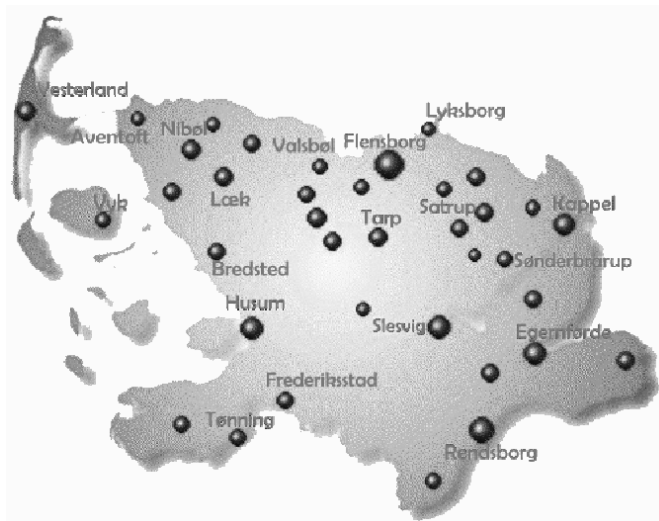

Den tyske kirke i Valsbøl, (Die Christophorus-Kirche in Wallsbüll) er en tidlig romansk stenkirke fra det 12. århundrede.

Vi var meget danske dengang. Jeg kunne gå i skole og gymnasium, gå til gymnastik og sport, deltage i kultur- og foreningsliv og næsten føre en udelukkende

dansk-sproget tilværelse. Ja, jeg vidste knap, hvilke børn naboerne havde, da de jo gik i tysk skole og kørte i en anden skolebus end vi fire søskende og de andre danske skoleelever i området.

Der bliver stadig levet en meget dansk tilværelse i Sydslesvig på sin helt egen sydslesvigske måde, men jeg oplever også, at åbenheden både fra dansk og tysk side er mærkbart forøget til glæde for alle parter.

I Sydslesvig, der strækker sig fra grænsen mod Danmark i nord til Ejderen i syd, findes 35 danske menigheder markeret på kortet.

FAKTA:

Valsbøl danske kirke er en af de 35 danske menigheder i Sydslesvig fordelt over 22 pastorater med 24 præster, som alle er en del af Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS). Dansk Kirke i Sydslesvig virker i tilslutning til "Danske Sømands- og Udlandskirker" (DSUK) og er en del af det danske mindretalsarbejde i Sydslesvig.

DKS har ca. 6600 stemmeberettigede medlemmer. Der er ca. 40.000 kirkegængere til årligt ca. 1400 gudstjenester.

Læs mere her: www.dks.folkekirken.dk

BIDT AF TIDENS TAND

Af Knudåge Knudsen, Ry

"Urets minutlyd vuggede imod ham som på havets evigheds-gænge" (fra Harald Kiddes roman Helten) som jeg læste en gang.

Jeg skrev da en lap papir, som nu ligger på mit skrivebord, hvorpå der står "Jeg hører urets minutlyd vuggende imod mig, som havets evighedsgænge".

Når jeg går ned på min badebro ved Knudsø og sætter mig på bænken, ser og lytter til småbølgenes klukken mod bredden, så rinder den fornævnte linie mig i hu. Jeg mærker evigheden i bølgenes pulsslag og tænker på, at det har lydt sådan i tusinde år. Så må jeg med Jeppe Åkjær sige:

*"Din egen dag er kort,
men slægtens lang;
læg øret ydmygt til
dens rod forneden:
Årtusinde toner op
i gråd og sang
Mens toppen suser
imod evigheden!"*

Men hvad er tid? Ja det at måle tid er noget mennesker har fundet på. Man har vel bestemt, at så og så mange hjerteslag til et minut, time o.s.v.

Men ordet *tid* bruges til daglig i en masse sætninger, så det er noget væsentlig for os.

Vi siger f.eks.: *Har du tid?* og mener dermed, vil du bruge lidt af din tid til det og det.

Det er som alt sættes i forhold til resten af ens levetid. Vi siger også, *vi tager os tid* og kapper så en bid af resten af vor tid med tidens tand.

Man hører tit folk sige: "Når vi nu holder op med at arbejde, får vi tid til alt det vi gerne har villet, men ikke har haft tid til".

Det har jeg også selv sagt.

Hvad så?

Får vi så udrettet det, vi gerne ville?

Ikke jeg, dagene er ligesom krympet, der er for lidt forslag i tiden, den løber fra mig, mon jeg spilder tiden?

Men der skal jo også være lidt til kommende pensionister at lave!

I prædikerens bog i Det Gamle Testamente står at læse:

*Alting har en tid, for alt hvad
der sker under himlen,
er der et tidspunkt.*

*En tid til at fødes,
en tid til at dø
En tid til at plante,
en tid til at rydde
En tid til at slå ihjel,
en tid til at helbrede
En tid til at rive ned,
en tid til at bygge op
En tid til at græde,
en tid til at le
En tid til at holde klage,
en tid til at danse.*

Derfor med Piet Heins ord:

*”Husk at leve mens du gør det
Husk at elske mens du tør det”*

Det er ved at blive koldt at sidde på bænken, bølgerne ruller stadig imod mig og smisker mod bropælene.

Jeg rejser mig og går hjem, det er vist kaffetid. Mens jeg går, nynner jeg på Ingemanns salme:

*Tider skal komme,
tider skal henrulle
Slægt skal følge slægters gang;
aldrig forstumme,
tonen fra Himlen.
I sjælens glade pilgrimsang.*

BØRNESTAVNING

*Tekst: Lone Diget,
dansklærer i 1. klasse.*

På Knudsøskolen har det i flere år været praksis, at børnene i indskolingen benytter børnestavning. Det er efterhånden mange år siden, at skolen startede med at gøre brug af en stavepædagogik, der bygger på sprogforsker Jørgen Frosts teorier om børns staveudvikling og hjerneforsker Kjeld Fredens' tanker om læring.

Hvad er børnestavning?

Børnestavningen tager udgangspunkt i det enkelte barns forudsætninger. Inden pædagogikken igangsættes aftales med børnene og forældrene spille-reglerne for børnestavningen:

- At børnene ikke skal tænke på at stave "rigtigt", som voksne.
- At børnene med det samme kan skrive alt, hvad de har lyst til.

- At der ikke er noget der hedder stavefejl.
- At børnene bare skal skrive de lyde, de kan høre eller kender i forvejen.
- At man ikke behøver at kunne læse det hele med det samme, det kommer efterhånden.
- At det er den hurtigste måde at lære at voksestave på.

Børnene i min 1. klasse ved altså godt, at det er tilladt at skrive lige præcis de bogstaver, de har lyst til at skrive. Eneste krav fra min side er, at de lytter godt efter inden de skriver. "Hvilke lyde kan du høre?" "Kan du høre bare nogle af lydene?" Og er de usikre på noget, er det også tilladt at skrive krumskrums/kruseduller, bare de selv ved, hvad der står.

Men ofte oplever vi voksne, at det er meget nemt at læse, hvad børnene skriver.

Se eksemplet på næste side skrevet af Nanna i 1. klasse.

Hvorfor bruge børnestavning?

Vores erfaring viser, at børnene bliver meget mere motiverede

for at skrive, når der ingen krav om korrekt stavning er. Skriveblokeringen forsvinder og børnene har nemt ved at skrive små historier.

En anden erfaring viser, at børnene hurtigere bliver sikre i retskrivning. De har ingen problemer med at gå fra børnestavning til voksenstavning. Tværtimod oplever vi det som meget nemmere.

Lærerne benytter hele tiden voksenstavning på tavlen og i læsebøgerne møder børnene også voksenstavning, men det er ingen hindring, børnene har en fantastisk evne til at kunne kapere begge dele.

De kan sagtens rumme både deres egen børnestavning og voksenstavningen. Også når vi i slutningen af 3. kl. og starten af

4. kl. går mere og mere over til retskrivning, mere grammatik og diktater.

Når eleverne børnestaver og dermed hjernemæssigt aktivt forholder sig til det at danne skriftsprog, viser erfaringerne, at det også har en meget positiv effekt på børnenes læsning. Og da hvert barn skriver på eget udviklingsniveau er det med til at gøre undervisningsdifferentieringen fuldstændig.

MILE OG MAS LAIR MILE LAIR MÆD SIN DOKE
MAS LAIR MÆD SIN BIL MOR FOR VI SKAL SPISE
KOM SIR MILE OG MAS MÆ N SE LIE STUEN ONA I

MOR SIR RØDOB ISKAL IKKE HAVE MAD FØR
I HA RØDOB MILE OG MAS VIL IKKE RØDOB MOR
BLIV VRAD GA OB PÅ GARO VELSEN TIL I VIL RØDOB MILE SKRIF

DOMER MOR MILE OG MAS GREDR DI SKNES MOR ER DÆN DOMEST
IVERTEN MOR SIR ONSKYL GA BLEV VRAD KAN I TELGI MAI GA
VEL I SPISE NU GA VI VIL SPISE NU

**BEDEDAG DEN 20. MAJ 2011 KL. 10.00
KONFIRMERES I TULSTRUP KIRKE**

Ingrid Zoëga Andreassen, Ringvej 3, Alling 8680 Ry
Sissel Bjørnvig Bjerregaard, Tulstrupvej 10, 8680 Ry
Andreas Kjærulff Davidsen, Ravnsøvej 24, 8680 Ry
Lærke Sofie Calvillo Enevoldsen, Bodalsvej 3, 8680 Ry
Bjarke Kühnell Feddersen, Moselunden 12E, 8680 Ry
Bo Skou Jensen, Skæphøj 7, 8680 Ry
Charlotte Bruun Nielsen, Oudalsvej 7, 8680 Ry
Astrid Sangill, Silkeborgvej 63, Alling, 8680 Ry

***Glædelig påske
og pinse med....***

***”Tulstrup sogn”
udkommer igen
med masser af nyt fra sognet
midt i juni!***

TAK FOR INDSATSEN

Søndag den 13. marts drog 6 indsamlere gennem Tulstrup sogn for at samle ind til Folkekirken's Nødhjælp. **8.333,25 kr.** kom der i kassen.

Et flot resultat som bidrager til at mindske sult hos de fattigste i verden.

For at sætte både indsamlere og givers indsats i perspektiv følger her lidt tal:

SOGN	INDSAMLET	INDBYGGERE	MEDLEMMER AF FOLKEKIRKEN	INDSAMLERE
Tulstrup	8333,25 kr.	770	686	6
Kr. pr....		10,82 kr.	12,15 kr.	1388,88 kr.
Alling	3560,00 kr.	264	217	5
Kr. pr...		13,48 kr.	16,41 kr.	712,00 kr.
Ry	30.254,25 kr.	5545	4765	50
Kr. pr....		5,46 kr.	6,35 kr.	605,09 kr.
Gl. Rye	8971,25 kr.	1905	1615	40
Kr. pr....		4,71 kr.	5,55 kr.	224,28 kr.

Summa summarum: et flot resultat, som vi gerne vil takke både indsamlere og givere for!

På hjemmesiden www.noedhjælp.dk/sogneindsamling er landets samlede resultat opgjort kommunevis.

LIV I KIRKEN OG STENSKULPTUR TIL KIRKEGÅRDEN

Overskriften siger noget om, hvad menighedsrådet er optaget af: at skabe liv i kirken i smukke omgivelser.

Liv i kirken er der skabt udover det sædvanlige den seneste tid gennem musikgudstjenesterne med Bob Dylan og Beatles musik, børnegudstjeneste med tekst og musik af Sigurd Barrett, og senest børne- og familiegudstjeneste med minikonfirmander. Alt sammen vellykkede arrangementer som menighedsrådet glæder sig over tiltrækker mange mennesker.

Stensculptur til kirkegården. Sognet har fået doneret en smuk sten af skulptør Per Møller, som

er født og opvokset på Tulstrup Vestergård og nu bor i Levring. Han har tidligere doneret sten til Sminge, Kjellerup og Ans kirkegårde. Vi ser frem til at finde en velegnet placering af den nye stensculptur i løbet af forår og sommer.

”Forskønnelsen” og kunsten til altertavlen er også på vej. Vi håber at modtage bidrag fra lokale kunstnere inden påske.

Menighedsrådet har derudover netop gennemgået og godkendt regnskabet for 2010, som ser rigtig fornuftigt ud. I maj er budget for 2012 på dagsordenen.

Kirsten Lund

TULSTRUP KIRKE**Sognepræst****Erik Bredmose Simonsen**

Præstebakken 11

8680 Ry

Tlf. 86 89 14 17

e-mail: ebs@km.dk

Graver:**Barry Leonard**

Tlf. 27 32 47 50

Træffes ved kirken

fredag kl. 10 – 12

Kirkeværge:**Grethe Jensen**

tlf.: 86 89 16 74

Menighedsrådsformand:**Jens Peter Møller**

tlf.: 86 89 36 64

Tulstrup kirkes hjemmeside:

www.tulstrupkirke.dk (fra 1/5 -11)

Siden sidst -**Dødsfald i sognet og begravede/bisatte fra Tulstrup kirke**Betty Skov,
Plejhjemmet SøkildeHermann Hermansen,
Plejhjemmet Søkilde

Orla Bak-Pedersen, Ry

Døbt i Tulstrup kirke

Ida Svenningsen, Randersvej

Viet i Tulstrup kirkeMatilde Weigelt Nielsen
og Lauge Szlavik Gunge,
Aalborg**Redaktionen af "Tulstrup sogn"**

Kirsten Lund (ansv.) Tulstrupvej 16, 8680 Ry tlf. 86 89 09 19

e-mail: kirsten.lund@fiberpost.dk

Birthe og Per Andersen, Kamillevej 6, 8680 Ry tlf. 86 89 22 87

e-mail: birthe-per@vip.cybercity.dk

"Tulstrup sogn" udgives af Tulstrup menighedsråd.

Omdeles til alle husstande i Tulstrup sogn 6 gange årligt:

februar - april - juni - august (kirkeblad) - oktober - december.

Tryk: Grafisk Indtryk, tlf. 86 82 09 49

Stof til næste blad modtages gerne - **senest d. 20. maj 2011**